

LIDSKÁ SÍDLA – vztahy užitkových organismů a člověka

Autor: Karel Primas, Mgr.

Použití: 7. třída

Datum vypracování: 10. 2. 2013

Datum pilotáže: 11. 2. 2013

Metodika: krokování využít k postupnému zápisu do sešitu; otázky/úkoly (psané odlišnou barvou i stylem písma) využít k samostatnému zamyšlení žáků o tématu; prezentace je vhodná k učebnici *Ekologický přírodopis pro 7. ročník ZŠ a nižší ročníky víceletých gymnázií* od D. Kvasničkové, nakl. Fortuna

Anotace: Prezentace shrnuje význam užitkových organismů (hospodářských rostlin i živočichů) pro člověka – objasňuje jeho závislost na nich a také význam pro celý ekosystém. Dále se zabývá dodatekovou energií a její nezbytností pro umělé ekosystémy. Součástí jsou také otázky/úkoly (psané odlišnou barvou i stylem písma), které mají žáka podnítit k přemýšlení o dané problematice.

Klíčová slova: producent, konzument, rozkladač, konkurent, býložravec, masožravec, všežravec, dodateková energie

Základní škola Kladno, Vašatova 1438

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Karel Primas

VZTAHY UŽITKOVÝCH ORGANISMŮ A ČLOVĚKA

ZÁVISLOST ČLOVĚKA NA ROSTLINÁCH A ŽIVOČIŠÍCH

- ◉ *pokus se vysvětlit (i na konkrétních př.)*
- ◉ jsou pro člověka **základním** zdrojem **potravy** a **surovin**
- ◉ *ÚKOLY K NÁSLEDUJÍCÍM SNÍMKŮM:
Vysvětli pojmy a uveď příklady a význam pro člověka, případně celý ekosystém (resp. přírodu).*

PRODUCENTI

- ⊙ = organismy, které vyrábějí (= produkují) organické látky (= výživu) - *Jak?*
 - fotosyntézou
- ⊙ např. pšenice, jabloň, lilek brambor... = zelené rostliny

KONZUMENTI

- ⊙ = organismy, které jen spotřebovávají (= konzumují) organické látky (= výživu) - *Proč?*
 - neumí fotosyntézu = neumí si vyrobit vlastní organické látky
- ⊙ např. kur, králík, tur... = především živočichové

ROZKLADAČI

- ⊙ = organismy, které získávají potravu z mrtvých organismů = rozkládají organické látky na látky anorganické
- ⊙ např. bakterie, houby...

2

4

5

KONKURENTI

- ⊙ = organismy, které konkurují člověku v nárocích na potravu
- ⊙ např. myš, potěmník...

BÝLOŽRAVCI

- ⦿ = organismy, které se živý rostlinami
- ⦿ např. koza, králík, tur...

MASOŽRAVCI

- ⦿ = organismy, které se živí jinými živočichy
- ⦿ např. pes, kočka...

VŠEŽRAVCI

- ⊙ = organismy, které se živí jak rostlinami, tak jinými živočichy
- ⊙ např. prase, kur...

DODATKOVÁ ENERGIE

⊙ = energie, která musí být do **umělého** ekosystému uměle dodávána, aby mohl existovat

⊙ *např.?*

- energie pohonných hmot při obdělávání pole
- pletí zahrady = energie člověka
- osazování parku = energie člověka
- odstraňování odpadu
- ...

×

⊙ **jediným** zdrojem energie v **přirozeném** ekosystému =

- = Slunce

POUŽITÉ ZDROJE

- 1 - Rozklad. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 10. 2. 2013]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Decomposition_stages.jpg?uselang=cs
- 2 - Prase 1. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 10. 2. 2013]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Example_of_a_pig_carcass_in_the_fresh_stage_of_decomposition.jpg
- 3 - Prase 2. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 10. 2. 2013]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Example_of_a_pig_carcass_in_the_bloat_stage_of_decomposition.jpg
- 4 - Prase 3. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 10. 2. 2013]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Example_of_a_pig_carcass_in_the_active_decay_stage_of_decomposition.jpg
- 5 - Prase 4. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 10. 2. 2013]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Example_of_a_pig_carcass_in_the_advanced_decay_stage_of_decomposition.jpg
- 6 - Prase 5. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 10. 2. 2013]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Example_of_a_pig_carcass_in_the_dry_decay_stage_of_decomposition.jpg